Subjekt – jako výsledek „výkonu“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

2006

jedná se o část původního dokumentu:

2006

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 10. 1. 2006

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 10. 1. 2006

Subjekt – jako výsledek „výkonu“

Název „subiectum“ byl sice původně chápán jinak, ale v jistém pozměněném smyslu velmi dobře vyhovuje tomu, co mu chceme nově (i když v navázání na jistou novověkou tradici, zejména počínajíc Leibnizem, ale zejména pak na německou romantickou filosofii, především Fichta, Schellinga a Hegera) vtisknout jako základní význam. Necháme stranou etymologii, odvozující se od „ležení pod“, a soustředíme se pouze na „házení pod“. Subjekt je v tomto smyslu pozoruhodná dějící se a dokonce aktivní struktura, která se stále musí sama znovu vykonávat, obnovovat a prosazovat tím, že prohlubuje svou nepředmětnost (subjekt tedy chápeme jako non-objekt, jako „ne-předmět“), tedy tu složku či stránku svého „bytí“, která spočívá v uskutečňování své „budosti“ (resp. ve spolupráci na tomto uskutečňování, neboť naprostá většina subjektů musí i prakticky počítat s podobnou aktivitou některých nižších (ale i okolních nebo vyšších) subjektů, bez nichž se žádný sebe-uskutečňující se subjekt nikdy neobejde a ani nemůže obejít.

(Písek, 060110-2.)